

[Rager.]

de kunne komme til at skade langt ud over de Grænser, som man skulde tro, dette Lovforslag kommer til at berøre. Og ud fra Forventningen om, at man inden for Fagene vil være klar over og have Øjnene aabne for dette, kan jeg akkviescere ved den Ophbygning, man har foretaget af Lærlingsforholdet i det Lovforslag, der foreligger her.

Naar jeg har sagt dette, vil jeg derefter gerne gaa over til at gøre nogle Bemærkninger til enkelte af Paragrafferne i Lovforslaget.

Der er en Ting, som jeg først gerne vil sige et Ord om, det staaer omtalt omme i Bemærkningerne, og det glæder mig særligt at se, at det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen er til Stede, for det er et Punkt, hvor det ærede Medlem maaske kan berolige mig. Man taler om, at man for Fagene Stenografi, Maskinskrivning, Kontorarbejder, Dansk og lignende mener at kunne anbefale at naa til en Ansættelse af dem, der vil beskæftiges i disse Fag, paa Lærlingekontrakt og som Lærlinge — saadan maa jeg forstaa det —, og jeg ser, at bag ved dette staaer Dansk Kvinde-samfund og Dansk Handels- og Kontor-medhjælperforbund. Nu staaer der intet positivt i Loven om dette, Bemærkningerne motiverer blot, hvorfor noget, der tidligere har staaet i et forelagt Lovforslag, er ud-gaaet. Men disse Bemærkninger har jo alligevel noget at betyde, hvis man accepterer dem blankt, og jeg vil gerne have klaret, om et saadant Lærlingsforhold ikke meget let vil komme til at betyde en betydelig pekuniær Forringelse af en Række unge Kontorarbejderskers hele Standard i de første Aar paa Kontor. Nu er det alligevel saadan, at hvor slet end Undervisningen kan være i mange Skoler, saa regner vi dog almindeligvis med, at de, der har taget Mellemskole- eller Præliminæreksamen, kan Dansk, i hvert Fald saadan, at de straks kan bruges til almindelig Kontordansk, og et Kursus i Maskinskrivning er meget hurtigt overstaaet, Stenografi tager naturligvis lidt længere Tid, men mange gaar i den Tid, de har en Plads, hvor der kun kræves almindelig Maskinskrivning, og lærer Stenografi, og de gaar for en betydelig højere Løn — maaske ikke altid betydelig —, men jeg vil dog paastaa for en gennemsnitlig sikkert dobbelt saa høj Løn som den, de vilde faa, i det Øjeblik der bliver Tale om Lærlingekontrakter for saadanne unge Piger. Men jeg vil indrømme, at jeg tør

ikke være den, der udtaler det afgørende Ord om dette, og derfor vil jeg gerne have en Udtalelse, enten her eller i Udvalget, fra det ærede Medlem, som mere end vi andre har Sagkundskab paa dette Omraade. Nu har jeg henledt Opmærksomheden paa Forholdet og i hvert Fald gjort mit til, at der ikke kommer til at ske en Forringelse af Kaarene paa det Punkt, Kaar, der saa sandelig ikke taaler at forringes.

Jeg vil derefter gerne gøre en Bemærkning til et Punkt, der har været berørt af et Par andre Talere, nemlig § 3, Stk. 3, hvor der er Tale om Lærlingeuddannelse paa flere Læresteder. Jeg tror, vi maa drøfte, hvorledes dette skal udføres i Praksis, jeg er bange for, at Bestemmelsen, som den er affattet, kan føre til, at Mestre, der tidligere har interesseret sig for, at Lærlingene kom flere Steder, for at slippe uden om dette vil sige: Nu oplærer vi dem kun et enkelt Sted. Jeg raader heller ikke over tilstrækkelig Detailkundskab til at sige, om dette kan gøres. Men jeg mener, vi i fælles Interesse bør undersøge, om denne Bestemmelse kommer til at virke efter eller mod sin Hensigt, men jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Leonhard Hansen er tilstrækkelig sagkyndig paa dette Punkt til, at vi kan høste Glæde af hans Viden. Jeg har nogle Udtalelser og af et enkelt Brev faaet den Fornemmelse, at man i hvert Fald inden for visse Kredse omgaas med den Tanke at se at simplificere Uddannelsen til en mere speciel Uddannelse; selv om jeg indrømmer, at en speciel Uddannelse kan være udmærket, er jeg lidt bange for at faa for mange uddannet som rene Specialarbejdere, der ikke har saa megen Mulighed for at favne længere omkring i en vanskelig Tid.

Der er derefter Spørgsmaalet om Ferie. Naar jeg opholder mig ved det, er det, fordi jeg slet ikke forstaaer de Indvendinger, som det ærede Medlem Hr. Prieme gjorde. Det ærede Medlem Hr. Prieme talte om, at der er Fag, hvor særlige Forhold gjorde, at det vilde være absurd at forlange Ferierne lagt i Tiden fra 1. Maj til 15. September. Det er indrømmet i Forvejen i Lovforslaget, idet der staaer:

„Lærlingeraadet kan dog efter indhentet Erklæring fra vedkommende faglige Udvalg tillade, at Ferien lægges uden for det nævnte Tidsrum, for saa vidt særlige Forhold inden for et Fag paa afgørende Maade taler herfor.“
Det forekommer mig derfor, at det ærede Medlem Hr. Priemes Udtalelser, hvor rigtige de end var, var overflødige og svæver